

Tento týden v EU

- editor007 | 23. března 2024

EU: Jaderná energie přestává být v EU v nemilosti. Akt o kritických surovinách byl definitivně přijat. Soudní dvůr EU projde významnou reformou. Charles Michel říká, že pokud chceme mír, musíme se připravit na válku.

Pondělí 18. března 2024

V Radě se uzavřel proces [přijetí](#) tzv. aktu o kritických surovinách. Jde o jeden z významných předpisů Zeleného údělu. Nová úprava má být základem pro budování kapacit EU a posilování odolnosti jejích dodavatelských řetězců ve vztahu k vybraným surovinám, které jsou nezbytné pro průmysl, jakož i pro Zelený údel a digitalizaci.

Komise [oznámila](#) zahájení vyjednání mezi EU a Švýcarskem o prohloubení vzájemných vztahů.

Rada [přijala](#) závěry o zelené diplomacii, které se týkají prosazování klimatických a dalších environmentálních cílů EU v mezinárodních vztazích.

Úterý 19. března

Rada [schválila](#) dlouho připravovanou reformu statutu Soudního dvora EU. Soustavu unijních soudů na jejím základě čekají významné změny. Jde především o to, že část rozhodování bude přenesena z vlastního Soudního dvora na Tribunál, tj. bývalý Soud prvního stupně.

Předseda Evropské rady Charles Michel [publikoval](#) úvahu o obranné politice EU s názvem „Pokud chceme mír, musíme se připravit na válku“. V tomto klíčovém okamžiku globální historie podle něj „Evropa musí být připravena na obranu a čelit naléhavosti hrozby“.

V Radě se uzavřel proces [přijetí](#) směrnice, která má chránit novináře a ochránce lidských práv před zneužívajícími soudními řízeními (tzv. strategické žaloby proti účasti veřejnosti, „SLAPP“).

Středa 20. března

Vyjednační Rady a Evropského parlamentu [dosáhli](#) předběžné dohody ohledně prodloužení pozastavení cel a množstevních omezení na dovoz zboží z Ukrajiny o jeden rok (do 5. června 2025). Dohodu ještě musejí formálně potvrdit obě instituce a poté příslušný akt přijmout.

Komise [přišla](#) s návrhem směrnice, která by zavedla harmonizovanou unijní úpravu stáží. (Doposud se této oblasti na úrovni EU dotýkalo jen doporučení Rady z roku 2014, které chce nyní Komise nahradit novým, které by doplňovalo navrženou směrnici.)

Komise také [předložila](#) akční plán pro řešení nedostatku pracovních sil a dovedností.

Čtvrtek 21. března

Komise [udělila](#) 23 městům „značku mise EU“, což má být ocenění za jejich úsilí o dosažení klimatické neutrality. Jsou mezi nimi mimo jiné Barcelona, Soluň nebo Florencie. Prvních deset měst obdrželo označení už v říjnu 2023.

V Bruselu [se konal](#) první „summit jaderné energie“. Představitelé zemí podporujících jádro (z EU i

mimo) vyzvali k obnově jaderné energetiky. Na akci [vystoupila](#) i Ursula von der Leyenová, která připustila, že jaderné technologie mohou hrát významnou roli při přechodu na čistou energii, respektive pro dosažení klimatických cílů EU. Dodal bych k tomu, že jde o další náznak toho, že v důsledku změněné geopolitické situace a energetické krize jaderná energie přestává být v EU v nemilosti.

Soudní dvůr EU [vydal](#) rozsudek, kterým s odloženým účinkem zrušil nařízení 2019/1157, které vyžaduje při žádostech o vydání průkazů totožnosti povinné ukládání dvou otisků prstů žadatele. Soud totiž shledal, že rozhodnutí bylo přijato na nesprávném právním základě. Jde o jeden z méně typických příkladů, kdy Soudní dvůr nerozhodl kompetenční otázku „prointegračně“. Před pravomocí, k jejímuž použití stačila kvalifikovaná většina v Radě (čl. 21 odst. 2 SFEU), dal přednost jiné, kde se vyžaduje dosažení jednomyslnosti (čl. 77 odst. 3 SFEU).

Pátek 22. března

Komise [navrhla](#) zvýšení cel na dovoz obilí a obilných výrobků z Ruska a Běloruska. Tato cla by měla prakticky vést k zastavení dovozu. Opatření by se nemělo dotknout tranzitu do třetích zemí.

Čtvrtek 21. března a pátek 22. března

V Bruselu [se konalo](#) zasedání Evropské rady. Hlavními tématy byly válka na Ukrajině, bezpečnost a obrana, situace na Blízkém východě, zemědělství, migrace a další rozšiřování EU. Evropská rada mimo jiné

- deklarovala odhodlanost EU v souvislosti s rostoucími hrozbami a bezpečnostními výzvami „zvýšit svou celkovou obrannou připravenost a schopnosti tak, aby odpovídaly jejím potřebám a ambicím“;
- odsouhlasila zahájení přístupových jednání s Bosnou a Hercegovinou;
- potvrdila politické priority vytyčené v roční analýze udržitelného růstu v rámci evropského semestru;
- vyjádřila otřesení nad kritickou humanitární situací v Gaze, přičemž poprvé výslovně vyzvala k okamžité humanitární přestávce v bojích, která bude směřovat k udržitelnému příměří, bezpodmínečnému propuštění všech rukojmí a poskytování humanitární pomoci.

AUTOR: Tomáš Břicháček

ZDROJ: Blog iDnes